

2024/3097

6.12.2024

RÅDETS BESLUT (Gusp) 2024/3097

av den 5 december 2024

till stöd för det övergripande programmet för stöd till ansträngningarna för att förebygga och bekämpa olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen samt konventionell ammunition i Sydösteuropa

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 28.1 och 31.1,

med beaktande av förslaget från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, och

av följande skäl:

- (1) I flera årtionden har staterna i Sydösteuropa ställts inför avsevärda risker och utmaningar kopplade till destabiliserande anhopning och okontrollerad spridning av olagliga handeldvapen och lätta vapen samt konventionell ammunition. Dessa risker har långtgående negativa konsekvenser för hela Europa och resten av världen.
- (2) Den 19 november 2018 antog rådet EU:s strategi mot olagliga skjutvapen, handeldvapen och lätta vapen samt deras ammunition, med titeln *Vapensäkerhet och skydd av allmänheten (EU:s vapenstrategi)*.
- (3) På regional nivå åläggs unionen och dess medlemsstater genom EU:s vapenstrategi att bidra till att stärka brottsbekämpningskapaciteten för att identifiera, störa och förbjuda smuggelligor och hindra att skjutvapen når terrorister och brottslingar via den illegala marknaden.
- (4) Såsom anges i slutdokumentet från FN:s fjärde konferens för översyn av framstegen med genomförandet av handlingsprogrammet för att förebygga, bekämpa och utrota alla former av olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen som hölls i juni 2024 åtog sig FN:s medlemsstater att på lämpligt sätt förstärka partnerskap och samarbete på alla nivåer för att förebygga och bekämpa olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen.
- (5) År 2000 åtog sig de stater som deltar i organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) att bekämpa alla former av olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen. År 2020 uppdaterade OSSE sin vägledning om bästa praxis för deaktivering av handeldvapen och lätta vapen, där man erkände vikten av att säkerställa oåterkallelig deaktivering eller destruktion av handeldvapen och lätta vapen, på grundval av resultatet av FN:s tredje konferens för översyn av framstegen.
- (6) Det projekt som stöds genom detta beslut kommer att beakta andra regionala initiativ, särskilt färdplanen för västra Balkan, arbetet i FN:s utvecklingsprogram (UNDP)/Sydöst- och östeuropeiska centrumet för kontroll av handeldvapen och lätta vapen (Seesac) och Europeiska kommissionens relevanta verksamhet i Sydösteuropa när det gäller vapenkontroll och olaglig vapenhandel.
- (7) Unionen stödde tidigare OSSE:s verksamhet avseende handeldvapen och lätta vapen genom rådets beslut 2012/662/Gusp ⁽¹⁾, (Gusp) 2017/1424 ⁽²⁾ och (Gusp) 2019/2009 ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Rådets beslut 2012/662/Gusp av den 25 oktober 2012 till stöd för verksamhet som minskar risken för olaglig handel med och omåttlig anhopning av handeldvapen och lätta vapen i regionen som omfattas av Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) (EUT L 297, 26.10.2012, s. 29).

⁽²⁾ Rådets beslut (Gusp) 2017/1424 av den 4 augusti 2017 till stöd för OSSE:s verksamhet för att minska risken för olaglig handel med och extrem anhopning av handeldvapen och lätta vapen samt konventionell ammunition i Republiken Nordmakedonien och i Georgien (EUT L 204, 5.8.2017, s. 82).

⁽³⁾ Rådets beslut (Gusp) 2019/2009 av den 2 december 2019 om stöd till Ukrainas ansträngningar för att bekämpa olaglig handel med vapen, ammunition och sprängämnen i samarbete med OSSE (EUT L 312, 3.12.2019, s. 42).

- (8) Genom rådets beslut (Gusp) 2021/2133 (*) stöddes fas I av ett projekt till stöd för det övergripande programmet för stöd till ansträngningarna för att förebygga och bekämpa olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen samt konventionell ammunition i Sydösteuropa. Det är nu lämpligt att stödja fas II av det projektet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Med sikte på att genomföra EU:s strategi mot olagliga skjutvapen, handeldvapen och lätta vapen samt deras ammunition (*EU:s vapenstrategi*) är målet för detta beslut att minska riskerna för sådan olaglig handel med och okontrollerad spridning av handeldvapen och lätta vapen i, till eller från Sydösteuropa som undergräver säkerheten genom att hindra ett hållbart fredsbyggande och en hållbar socioekonomisk utveckling samt bidra till att ordningen i samhället sönderfaller, genom att underblåsa terrorism och våldsbrott eller genom att leda till att konflikter återupptas.
2. I syfte att uppnå de mål som avses i punkt 1 ska unionen stödja åtgärder inom bland annat följande prioriterade områden:
 - a) Hjälpa de nationella myndigheterna i Republiken Albanien att minska risken för spridning och missbruk av handeldvapen och lätta vapen.
 - b) Hantera säkerhetsrisker i samband med olagligt innehav av, missbruk av och olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen samt deras ammunition i Bosnien och Hercegovina.
 - c) Stödja en förstärkning av kapaciteten vad avser hundenheter inom Kosovos (*) polis för spårning och beslag av handeldvapen och lätta vapen, ammunition och sprängämnen.
 - d) Hjälpa de nationella myndigheterna i Republiken Nordmakedonien att minska risken för spridning och missbruk av handeldvapen och lätta vapen.
 - e) Förstärka Montenegros inrikesministeriums kapacitet att på ett effektivare sätt minska, förebygga och bekämpa olaglig handel med och missbruk av handeldvapen och lätta vapen, ammunition och sprängämnen.
 - f) Hantera säkerhetsrisker i samband med olagligt innehav av, missbruk av och olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen samt deras ammunition i Serbien.
 - g) Förstärka OSSE:s åtgärder mot olaglig spridning och lager av konventionell ammunition – fas 3.
3. Stödmottagarna för det projekt som anges i bilagan (*projektet*) ska vara de myndigheter i Sydösteuropa som har i uppdrag och ansvarar för att förebygga och bekämpa olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen och konventionell ammunition.
4. En utförlig beskrivning av projektet återfinns i bilagan till detta beslut.

Artikel 2

1. Unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik (den höga representanten) ska ansvara för genomförandet av detta beslut.
2. Det tekniska genomförandet av projektet ska ske genom OSSE:s sekretariat.
3. OSSE:s sekretariat ska utföra sina uppgifter under den höga representantens ansvar. Den höga representanten ska i detta syfte ingå nödvändiga överenskommelser med OSSE:s sekretariat.

(*) Rådets beslut (Gusp) 2021/2133 av den 2 december 2021 till stöd för det övergripande programmet för stöd till ansträngningarna för att förebygga och bekämpa olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen samt konventionell ammunition i Sydösteuropa (EUT L 432, 3.12.2021, s. 36).

(*) Denna beteckning påverkar inte ståndpunkter om Kosovos status och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244/1999 och med Internationella domstolens utlåtande om Kosovos självständighetsförklaring.

Artikel 3

1. Det finansiella referensbeloppet för genomförandet av det unionsfinansierade projektet ska vara 3 763 170 EUR.
2. De utgifter som ska finansieras med det referensbelopp som fastställs i punkt 1 ska förvaltas i enlighet med de förfaranden och regler som gäller för unionens allmänna budget.
3. Kommissionen ska övervaka att de utgifter som avses i punkt 1 förvaltas korrekt. Den ska därför ingå den finansieringsöverenskommelse som krävs med OSSE:s sekretariat. I finansieringsöverenskommelsen ska det fastställas att OSSE:s sekretariat ska säkerställa att unionens bidrag synliggörs i proportion till dess storlek.
4. Kommissionen ska sträva efter att ingå den finansieringsöverenskommelse som avses i punkt 3 så snart som möjligt efter det att detta beslut har trätt i kraft. Den ska informera rådet om alla eventuella svårigheter i samband med detta och om dagen för finansieringsöverenskommelsens ingående.

Artikel 4

1. Den höga representanten ska rapportera till rådet om genomförandet av detta beslut på grundval av regelbundna beskrivande rapporter som utarbetats av OSSE:s sekretariat. Dessa rapporter ska ligga till grund för rådets utvärdering.
2. Kommissionen ska rapportera om de finansiella aspekterna av projektet.

Artikel 5

1. Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.
2. Detta beslut upphör att gälla 36 månader efter det att den finansieringsöverenskommelse som avses i artikel 3.3 har ingåtts. Det ska dock upphöra att gälla sex månader efter ikraftträdandet om ingen överenskommelse har ingåtts inom den perioden.

Utfärdat i Bryssel den 5 december 2024.

På rådets vägnar

CSEPREGHY N.

Ordförande